

Festa Major de Navàs

Navàs

Ubicació

Comarca:	Bages
Lloc/Adreça:	Poble de Navàs. Diferents localitzacions, especialment a la Plaça de l'Ajuntament.
Alçada:	367
Coordenades:	
Latitud:	41.89995
Longitud:	1.87902
UTM Est (X):	407017
UTM Nord (Y):	4639275

Classificació

Número de fitxa	08141 - 399
Àmbit:	Patrimoni immaterial
Tipologia	Manifestació festiva
Estil / època:	Contemporani
Segle	XIX-XXI
Estat de conservació	Bo
Protecció	Inexistent
Accés	Obert
Ús actual:	Lúdic/Cultural
Titularitat	Pública

Fitxes associades:

[Ball de gegants de Navàs](#)

Autoria de la fitxa	Jordi Piñero Subirana
Data de registre de la fitxa:	dj., 29/07/2021 - 09:44

Descripció

Festa major de Navàs, que se celebra als voltants del 25 d'agost, per Sant Genís, patró del poble. Entre la diversitat d'actes culturals i lúdics, el moment culminant és el diumenge al migdia, quan es ballen els balls tradicionals de gegants, nans, cascavells i bastoners a la Plaça de l'Ajuntament, després d'haver fet un cercavila per carrers del poble i haver encès una traca valenciana al llarg del carrer de l'Església.

Els carrers del centre són escenari d'altres activitats de cultura popular, com ara el correfoc, la diada castellera, la ballada de sardanes o les mostres de ball i les havaneres. També s'organitzen una bona diversitat d'actes lúdics, culturals, esportius i infantils de signe divers.

Observacions:

Fotografies facilitades per l'Ajuntament de Navàs

Història

La celebració de la festa major per Sant Genís es deu haver fet des de temps immemorials, però la primera referència escrita és de l'any 1893, anterior a la construcció de l'església de Navàs. La festa durava tres dies: dissabte, diumenge i dilluns. Segons una crònica de 1905 publicada al diari *Pla de Bages* aquell any la celebració va començar el dissabte amb un repic de campanes i una orquestra fent cercavila pels carrers engalanats. Diumenge hi havia toc de diana per l'orquestra i ofici solemne. Al migdia, tronades i un típic "llevant de taula" o concert. A la tarda, rosari cantat amb l'orquestra, festes populars en diferents carrers i ball al "Saló Nou". Dilluns hi havia missa de difunts, tronada, rosari cantat i concert. Els tres dies va funcionar el "cinematògraf", que s'havia estrenat l'any anterior. Com es pot veure, la part musical hi tenia un gran protagonisme, tant en els actes religiosos com en els lúdics o profans.

Des de 1906 hi va haver dos grups que organitzaven la festa, el de la Sala Nova, també coneguda com a Sala Jardí, que més endavant fou l'Ateneu Navassenc, i el grup de l'envelat dels "nòys de la brusa", que posteriorment van donar lloc al Centre Nacionalista Republicà. Eren uns anys de forta polarització política. Els primers eren de tendència conservadora, afins a la Lliga Catalanista, mentre que els segons eren catalanistes i d'esquerres. Entre els dos es va establir una forta competència, especialment en els balls, i fins i tot s'editaven els programes per separat. Durant els anys 1927 al 1930 el Centre Republicà fou suprimit. Durant la República i la guerra civil la festa es va fer el primer diumenge de juliol. L'any 1936 hi va haver tres organitzadors, quan s'hi va afegir un altre grup de gent d'esquerra.

Després de la guerra va començar a organitzar la festa el club de futbol, però aviat passà a l'Ajuntament, i al llarg dels anys seixanta el Cor de Cantaires Navassencs es va constituir en comissió de la Festa Major. El 1965 es van estrenar els nans, i l'any següent els anomenats gegants pubills, cadascun amb els seus respectius balls. Des d'aleshores han estat un component destacat de la festa. El 1968 es va proclamar per primera vegada la pubilla, que va esdevenir també un dels actes més arrelats. El 1978 va suprimir-se el tradicional envelat i els actes van passar a fer-se a l'aire lliure, a la plaça de l'Ajuntament (BADIA, 2000: 221-222).

Bibliografia

BADIA MASGRAU, Josep M. (2000). *Navàs: història en imatges, 1890-1979*. Angle Editorial; Centre d'Estudis del Bages, Fotografia Històrica, 9, Manresa, p. 221-222.

Enllaços d'interès:

